

КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Вивчення змісту корпоративних фінансів за різних часів та економічних світових систем характеризувало їх категоріальне наповнення різними значеннями: від фінансових відносин безпосередньо макrorівня, макrorівня і макrorівня й відносини всередині мікрорівня. У науковій літературі питанню корпоративних фінансів підприємств державного сектору приділено незначної уваги, тому це актуалізує даний напрям дослідження.

Підприємства державного нефінансового сектору економіки сьогодні поділено на корпорації (держава виступає співвласником) та квазікорпорації (держава єдиний власник), оскільки їм притаманні такі основні риси корпорацій як можливість руху фінансових потоків й капіталу в усталеній системі відносин. Розкриття змістового наповнення корпоративних фінансів державного сектору вбачається через систему операцій, які забезпечують рух фінансових ресурсів, спрямований на формування і використання капіталу для отримання економічного ефекту від здійснення всіх видів діяльності підприємства з корпоративними правами держави (частка, повністю). Фінансову безпеку розглядають, передусім через призму саме фінансових ресурсів та здатність збереження фінансової стійкості під впливом численних загроз. Оскільки фінансові ресурси представлені грошовими коштами, спрямованими на формування і використання капіталу підприємства з метою отримання економічного ефекту від здійснення діяльності, тоді складовими фінансової безпеки можна визначити: величину зареєстрованого і додаткового капіталу, необоротних й оборотних активів, доходи, інновації та суми зобов'язань. В той же час, показниками що характеризують фінансову безпеку визначають не тільки абсолютні, а й відносні – якісні (показники оборотності, ефективності, рентабельності, ліквідності тощо). Похідними більш вищого рівня фінансового управління в даному випадку є такі елементи фінансової політики як податкова, кредитна, інвестиційна складові, валютні та інші ризики, цінове регулювання (за окремими продуктами в окремих галузях), фінансове планування тощо. Податкова складова для державних підприємств є однією із основних, оскільки з однієї сторони, вони є платниками

податків, чим забезпечують надходження до дохідної частини бюджету, з іншого боку, мають можливість отримувати преференції щодо пільгових та/або спеціальних режимів оподаткування. Фінансова безпека досягається 1) за рахунок оптимізації оподаткування на підприємстві та/або 2) за рахунок державної підтримки у вигляді зменшення податкового навантаження. Кредитна політика передбачає управління кредитними ресурсами, до яких віднесено: державне й банківське кредитування, лізингові операції, міжнародне кредитування небанківськими фінансовими установами, позики від випуску і реалізації боргових цінних паперів. Елементами кредитної політики, які забезпечують фінансову безпеку підприємств можна вважати методичні прийоми щодо обрання джерел і сум позикових коштів, порядку їх залучення і використання, механізм їх отримання і погашення, диверсифікації кредиторів тощо. Інвестиційна складова виражається через інвестування різних рівнів: державні, недержавних національних та зарубіжних інституцій, корпорацій. При цьому система заходів стосовно довгострокового вкладення є комплексом рішень щодо напрямів та джерел вкладень, визначення показників окупності та ефективності використання інвестицій. Наявність інвестицій і здійснення інвестування підприємствами створює передумови до зростання корпоративних фінансів.

Умови функціонування підприємств на вітчизняному ринку пов'язані із безліччю ризиків, тому забезпечення фінансової безпеки потребує ефективної системи ризик-менеджменту. Дана система має включати оцінку ризиків показниками, які дозволяють виміряти ймовірні збитки при визначеній вірогідності чинників впливу. У зв'язку із цим розробляється система заходів щодо виявлення й усунення можливих ризиків, що впливають на стан корпоративних фінансів. Фінансове планування на державних підприємствах представляється процесом розробки системи відповідних показників. Інтегрована оцінка елементів політики формування системи фінансового планування, побудована із використанням компонентів збалансованої системи показників і планів, а також застосування фінансового аналізу дозволяє представити даний процес з точки зору оптимальності та раціональності у кількісному виразі корпоративних фінансів. Отже, ефективна система заходів управління фінансовою безпекою корпоративних фінансів уможливило оптимізацію складу і структури майна через ефективне використання фінансових ресурсів, максимально усуваючи ймовірні загрози і ризики з метою забезпечення фінансової стійкості підприємства.